

kan leiden en gelukke het hem door middel van hetzelfde vocht en slijm uit de luchtwegen te verwijderen en aldus de ademhaling tot stand te brengen. (Wij vermeenen, dat dit werktuig dat het aantal bestaande met nog één vermeerderd, ten volle de aandacht van genees- en verloskundigen verdient. Bij den schijndood in het algemeen en dien der pasgeborenen in het bijzonder is toch de kunstmatige ademhaling van hooge waarde voor de praktijk, en verkiest men het inbrengen van lucht door middel van werktuigen boven dat door middel van den mond (welk laatste inmiddels door velen als voldoende wordt beschouwd, ja de voorkeur zou verdienen), dan is zekerlijk dit werktuig wegens zijne eenvoudigheid en doelmatigheid aanbevelingswaardig, maar vooral ook omdat op die wijze steeds eene bepaalde hoeveelheid lucht wordt ingebracht en dus een bezwaar (het ontstaan van ruptuur der longblaasjes) opheft, dat toch steeds de kunstmatige ademhaling, vooral door werktuigen, aankleeft, al moge zulks dan ook bij pasgeborenen minder te vreezen zijn, waar de longen een veel grooteren weerstand schijnen te kunnen bieden.)

v. C.

HYGIENE DER HAZENHAAR-SNIJDERS. — De haren van hazen en konijnen, die de hoedenmakers gebruiken, worden door bijzondere werklieden, welke niet tot de vilt- en hoedenmakers behooren, van de vellen afgesneden en ondergaan verschillende bewerkingen, waarvan men eene beschrijving vinden kan door TARDIEU in zijn *Dict. d'Hyg. publ.*, Art. *Chapellerie*, en door PAPPENHEIM in het *Arch. d. d. Med. Geschieding*, 1858, N°. 11. TARDIEU beweert, dat dit werk de gezondheid der arbeiders niet benadeelt. PAPPENHEIM heeft intusschen van eenen intelligenten fabriek-eigenaar vernomen, dat in eene haarsnijdfabriek in het zuiden van Duitschland in 1839 van 200 arbeiders de meesten ziek zijn geweest en aan de "haarsnijderziekte" d. i. aan hoesten, magerheid en vroegen ouderdom leden. Het voornaamste verschijnsel was speekselvloed en loslaten van het tandvleesch. Dit moet ongetwijfeld worden toegeschreven aan de kwikpraeparaten, die bij de bereiding gebruikt worden. Bovendien wordt op sommige plaatsen ook arsenigzuur gebruikt.

Onder 12 arbeiders, die PAPPENHEIM zelf heeft waargenomen, was een sedert 20 jaren, anderen 14 en 9 jaren, enkelen eerst sedert weinige maanden met dien arbeid bezig. Alle oudere werklieden hadden zwarte tanden, vooral zwarte snijtanden. Bijna allen klaagden over bloeding van het tandvleesch bij de geringste aanraking en over hoesten, ten gevolge van het stof dat zij inademen. PAPPENHEIM beveelt de volgende maatregelen aan 1°. de bijvoeging van arsenigzuur kan zonder nadeel voor de industrie worden verboden; 2°. de bewerking, waarbij stof verspreid wordt, moet in de open lucht worden uitgevoerd en de arbeiders moeten worden gewaarschuwd omtrent het gevaar van de inademing daarvan.

L. J. E.

B E R I G T E N .

BINNENLAND.

— Door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen is, onder dagteekening van den 30sten April, overeenkomstig art. 14 van haar Reglement, aan den Koning een verslag aangeboden betreffende hare verrigtingen gedurende het laatste akademiejaar. Aan dat stuk ontleenen wij de navolgende bijzonderheden:

De voorlichting der Natuurkundige Afdeeling werd twee malen door den Minister van Koloniën ingeroepen. Het gold, de

eerste maal, een adres van den Heer TAMA te Paramaribo omtrent plantendeelen, welke hij beweert met goed gevolg te hebben aangewend tot genezing van lepra, elephantiasis en epilepsie. Voorgelicht door hare medeleden VAN GEUNS, G. J. MULDER en VAN DEN BOSCH, heeft de afdeeling zich gedrongen gevoeld, een ongunstig oordeel te vellen over de beweringen van den Heer TAMA omtrent de genezing van lepra, als ten eenen male door de ondervinding gelogenstraft, en mogt zij nogmaals aandringen op de behoefte eener volledige kennis van de vreeselijke ziekte, welke West-Indië blijft teisteren, en op den eisch van doortastende maatregelen daartegen.

De tweede noodiging gold de vraag, of plantaardige zelfstandigheden, gemakkelijk uit Oost-Indië te verkrijgen, als: padie-stroo, pisangvezelen enz., eene geschikte grondstof kunnen leveren ter vervanging van de zoogenaamde lompen voor papiermaking.

Een tweetal voorstellen, hetwelk van de Akademie uitging, geldt de geneeskundige staatsregeling. Het eerste betrof den algemeenen gezondheidstoestand, en gaf in de maand April des vorigen jaars aanleiding tot het verslag eener commissie, bestaande uit de Heeren VOORHELM SCHNEEVOOGT, VAN DER BOON MESCH en VAN HASSELT, opgenomen in de *Verslagen en Mededeelingen der Afdeeling Natuurkunde*, deel VIII, blz. 80, waaruit een adres aan den Minister van Binnenlandsche Zaken ontleend werd, dat door dezelfde commissie Zijner Excellentie persoonlijk werd aangeboden. De Minister ontving de commissie beleefdelijk, onderhield zich lang met haar, en deed haar de eer aan te verklaren, dat er prijs op gesteld werd, de meening der Akademie over de geneeskundige staatsregeling te kennen, zoowel als zij daartoe door Zijne Excellentie mogt worden geroepen, als wanneer zij begrijpen mogt, dit ook buiten dergelijke uitnoodiging te moeten doen.

Later, en wel in den jongsten tijd, werden de wets-ontwerpen, daartoe strekkende, aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangeboden. De Natuurkundige Afdeeling heeft gemeend daarbij het stilzwijgen niet te mogen bewaren, en benoemde eene commissie, welke in de vergadering der afdeeling, gehouden den 29sten April, haar van een ontwerp-adres aan den Minister van Binnenlandsche Zaken diende, hetwelk binnen weinige dagen Zijner Excellentie zal worden aangeboden.

Een onderwerp van algemeen belang is hetgeen de Heer VON BAUMHAUER ter sprake bragt, toen hij in eene der vergaderingen van de Natuurkundige Afdeeling de uitkomsten bekend maakte der *keuring van de koemelk in Nederland* en daarover een betoog plaatste in het achtste deel, bl. 145 der *Verslagen en Mededeelingen van de Natuurkundige Afdeeling*.

Eene *topographische beschrijving van Palembang*, werd ingezonden door den Heer SCHNEIDER, waarvan de Natuurkundige Afdeeling meende slechts een uittreksel te moeten opnemen, in het achtste deel harer *Verslagen en Mededeelingen* op blz. 331 en volgg.

De physiologische wetenschap vond haren spreker in den Heer DONDERS, die over *spierwerking* en *spierelasticiteit* handelde. Een uittreksel zijner beschouwingen werd opgenomen in het negende deel der *Verslagen en Mededeelingen*, blz. 113.

Aan de weefselleer wijdde de Heer SCHROEDER VAN DER KOLK eene voordragt, toen hij sprak over de *structuur der longen bij vogels*, en een betoog daarover plaatste in de *Verslagen en Mededeelingen*, afdeeling *Natuurkunde*, deel VIII, blz. 98.

Voor de ziektekundige ontleedkunde is eene bijdrage te noemen van hetzelfde geachte medelid over *ontsteking, als alleen uit slagaderlijk bloed voortspuitende*, ter zelfder plaatse te vinden op blz. 144.